EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 29.7.2009
KOM(2009) 395 lopullinen

2009/0111 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON ASETUS

tietyistä Zimbabwea koskevista rajoittavista toimenpiteistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 314/2004 muuttamisesta

PERUSTELUT

(1) Neuvosto päätti 18. helmikuuta 2002 ottaa käyttöön Zimbabwea koskevia rajoittavia toimenpiteitä vastauksena maassa tapahtuneisiin ihmisoikeuksien, mielipiteenvapauden, yhdistymisvapauden ja rauhanomaisen kokoontumisen vapauden vakaviin loukkauksiin (yhteinen kanta 2002/145/YUTP). Koska neuvosto on yhä huolissaan Zimbabwen ihmisoikeustilanteesta, se on päättänyt yhteisessä kannassaan 2004/161/YUTP jatkaa Zimbabwea koskevien rajoittavien toimenpiteiden voimassaoloa ja muuttaa niitä. Näitä toimenpiteitä jatkettiin viimeksi 26. tammikuuta 2009 hyväksytyllä yhteisellä kannalla 2009/68/YUTP.

(2) Yhteisen kannan 2004/161/YUTP 5 artiklan 1 kohdan mukaan varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttäminen koskee yhteisen kannan liitteessä lueteltuja Zimbabwen hallituksen jäseniä ja heitä lähellä olevia luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä, yhteisöjä tai muita elimiä. Neuvosto laajensi tätä määritelmää 31. heinäkuuta 2008 hyväksymässään yhteisessä kannassa 2008/632/YUTP lisäämällä siihen ”muut demokratiaa, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja oikeusvaltioperiaatetta vakavasti heikentäviin toimiin Zimbabwessa osallistuvat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt”.

(3) Tietyistä Zimbabwea koskevista rajoittavista toimenpiteistä annetulla asetuksella (EY) N:o 314/2005 pannaan täytäntöön yhteisessä kannassa 2004/161/YUTP hyväksytyt rajoittavat toimenpiteet siltä osin kuin ne kuuluvat Euroopan yhteisön perustamissopimuksen soveltamisalaan.

(4) Tämän ehdotuksen päätarkoitus on saattaa asetus (EY) N:o 314/2004 muutetun yhteisen kannan 2004/161/YUTP mukaiseksi.

(5) Yhteisen kannan 2004/161/YUTP liitteestä tehdyissä päätöksissä esitetään yksityiskohtaiset perustelut kunkin luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, yhteisön tai muun elimen ottamiseksi luetteloon. Asetuksen (EY) N:o 314/2004 liitteessä III luetellaan muun muassa ne demokratiaa, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja oikeusvaltioperiaatetta vakavasti heikentäviin toimiin Zimbabwessa osallistuvat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joilla ei ole yhteyksiä Zimbabwen hallitukseen. Liitteen tämän osan muuttamiseksi ehdotetun menettelyn yhteydessä olisi julkaistava ilmoitus siitä, miten luetteloon otetut henkilöt, yhteisöt ja muut elimet voivat toimittaa tietoja voidakseen käyttää oikeuttaan tulla kuulluksi. Komission olisi tehtävä uusi päätös asetuksen (EY) N:o 314/2004 mukaisesti, kun se on tutkinut luetteloon otetun henkilön, yhteisön tai muun elimen toimittamat tiedot.

(6) Jotta ehdotettu asetus kattaisi ”muut demokratiaa, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja oikeusvaltioperiaatetta vakavasti heikentäviin toimiin Zimbabwessa osallistuvat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt”, sen oikeusperustan on sisällettävä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 60, 301 ja 308 artikla. Yhteisöjen tuomioistuin katsoi yhdistetyissä asioissa C-402/05 P ja C-451/05 P, Yassin Abdullah Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto, 3. syyskuuta 2008 antamassaan tuomiossa, että Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 60 ja 301 artiklassa tarkoitetut ”kolmansiin maihin” sovellettavat toimenpiteet sisältävät kolmannen maan hallitsijoiden ja heitä lähellä olevien tai heidän suorassa tai välillisessä valvonnassaan olevien henkilöiden ja yhteisöjen varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämisen. Nämä artiklat eivät tarjonneet sopivaa oikeusperustaa sellaisten henkilöiden ja yhteisöjen varojen ja

taloudellisten resurssien jäädyttämiselle, joilla ei ole tällaista yhteyttä kolmannen maan hallintoon. Yhteisöjen tuomioistuin kuitenkin katsoi, että Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 60, 301 ja 308 artikla tarjoavat riittävän oikeusperustan tällaisten henkilöiden ja yhteisöjen varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämiselle.

(7) Tässä ehdotetaan säännöstä, jolla selvennettäisiin sellaisten luottamuksellisten tietojen käsittelyä, joita voidaan toimittaa yhteisen kannan 2004/161/YUTP liitteestä tehtävien päätösten tueksi.

(8) Yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001 turvaa oikeuden yksityisyyden suojaan henkilötietojen käsittelyssä. Lisäksi tarvitaan säännös, jolla selvennetään luetteloon otettujen henkilöiden henkilötietojen ja erityisesti rikoksiin, rikosasioissa annettuihin tuomioihin tai asetukseen (EY) N:o 314/2004 perustuviin turvatoimenpiteisiin liittyvien tietojen käsittelyyn sovellettavia sääntöjä.

(9) Ehdotukseen sisältyy myös eräitä teknisiä tarkistuksia, kuten varojen määritelmän ja yhteisön toimivaltaa koskevan 13 artiklan mukauttaminen vakiosanamuotoon, jota käytetään suuntaviivoissa rajoittavien toimenpiteiden (pakotteiden) täytäntöönpanoa ja arviointia varten EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla (neuvoston asiakirja 15114/05, 2. joulukuuta 2005).

2009/0111 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON ASETUS

tietyistä Zimbabwea koskevista rajoittavista toimenpiteistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 314/2004 muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 60, 301 ja 308 artiklan,

ottaa huomioon 19 päivänä helmikuuta 2004 hyväksytyn neuvoston yhteisen kannan 2004/161/YUTP[1] Zimbabween kohdistettavien rajoittavien toimenpiteiden muuttamisesta ja voimassaolon jatkamisesta, sellaisena kuin se on muutettuna 31 päivänä heinäkuuta 2008 hyväksytyllä neuvoston yhteisellä kannalla 2008/632/YUTP[2] Zimbabween kohdistettavien rajoittavien toimenpiteiden voimassaolon jatkamisesta hyväksytyn yhteisen kannan 2004/161/YUTP muuttamisesta,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[3],

on kuullut Euroopan tietosuojavaltuutettua,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Tietyistä Zimbabwea koskevista rajoittavista toimenpiteistä 19 päivänä helmikuuta 2004 annetulla asetuksella (EY) N:o 314/2004[4] pannaan täytäntöön useita yhteisessä kannassa 2004/161/YUTP hyväksyttyjä rajoittavia toimenpiteitä, muun muassa tiettyjen luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen ja muiden elinten varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttäminen. On tarpeen saattaa asetuksen (EY) N:o 314/2004 mukainen varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämisen soveltamisala vastaamaan yhteistä kantaa 2004/161/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna yhteisellä kannalla 2008/632/YUTP.

(2) Yhteisen kannan 2004/161/YUTP liitteestä tehdyissä päätöksissä esitetään yksityiskohtaiset perustelut kunkin luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, yhteisön tai muun elimen ottamiseksi luetteloon. Asetuksen (EY) N:o 314/2004 liitteessä III luetellaan muun muassa ne demokratiaa, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja oikeusvaltioperiaatetta vakavasti heikentäviin toimiin Zimbabwessa osallistuvat

---

1 EUVL L 50, 20.2.2004, s. 66.
2 EUVL L 205, 1.8.2008, s. 53.
3 EUVL C , , s. .
4 EUVL L 55, 24.2.2004, s. 1.

luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joilla ei ole yhteyksiä Zimbabwen hallitukseen. Liitteen tämän osan muuttamiseksi ehdotetun menettelyn yhteydessä olisi julkaistava ilmoitus siitä, miten luetteloon otetut henkilöt, yhteisöt ja muut elimet voivat toimittaa tietoja voidakseen käyttää oikeuttaan tulla kuulluksi. Komission olisi tehtävä uusi päätös asetuksen (EY) N:o 314/2004 mukaisesti, kun se on tutkinut kaikki toimitetut tiedot.

(3) Yhteisen kannan 2004/161/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna, täytäntöönpanemiseksi tässä asetuksessa olisi myös säädettävä sellaisten luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen ja muiden elinten varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämisestä, joilla ei ole yhteyksiä Zimbabwen hallitukseen. Tästä syystä asetuksen oikeusperustan tulisi käsittää Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 60 ja 301 artiklan lisäksi myös 308 artikla yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti.

(4) Olisi säädettävä neuvoston tai jonkin valtion toimittamien turvaluokiteltujen tietojen käsittelystä.

(5) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa[5] tunnustettuja periaatteita, varsinkin oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen, omistusoikeutta ja henkilötietojen suojaa. Tätä asetusta olisi sovellettava kyseisten oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti.

(6) Asetuksella (EY) N:o 314/2004 pyritään lopettamaan vakavat ihmisoikeusloukkaukset Zimbabwessa soveltamalla rajoittavia toimenpiteitä Zimbabwen hallitukseen ja niihin tahoihin, jotka ovat päävastuussa tällaisista loukkauksista ja syyllistyvät niihin. Niiden luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen ja muiden elinten nimet tai muut merkitykselliset tiedot, joiden varat ja taloudelliset resurssit olisi asetuksen (EY) N:o 314/2004 mukaisesti jäädytettävä, olisi julkaistava, jotta voidaan taata mahdollisimman hyvä oikeusvarmuus yhteisössä. Luetteloon otettujen luonnollisten henkilöiden tekemiin rikoksiin ja heille rikosasioissa annettuihin tuomioihin tai kyseisiä henkilöitä koskeviin turvatoimenpiteisiin liittyvien tietojen käsittelyyn komissiossa olisi annettava lupa edellyttäen, että noudatetaan asianmukaisia erityisiä suojatoimia.

(7) Tähän asetukseen perustuvassa luonnollisten henkilöiden henkilötietojen käsittelyssä olisi noudatettava yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18 päivänä joulukuuta 2000 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001[6] sekä yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 95/46/EY[7].

(8) On tarkoituksenmukaista mukauttaa eräät asetuksen (EY) N:o 314/2004 kohdat rajoittavia toimenpiteitä koskevissa asetuksissa nyttemmin käytettyjen vakioilmaisujen mukaisiksi.

---

5 EYVL C 364, 18.12.2000, s. 1.
6 EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.
7 EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

(9) Sen vuoksi asetusta (EY) N:o 314/2004 olisi muutettava,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetus (EY) N:o 314/2004 seuraavasti:

(1) Muutetaan 1 artikla seuraavasti:

a) Korvataan b alakohta seuraavasti:

”b) ”varoilla” tarkoitetaan rahoitusomaisuutta ja kaikenlaisia taloudellisia etuja, mukaan luettuina seuraavat mutta niihin rajoittumatta:

i) käteisvarat, sekit, rahasaatavat, vekselit, maksumääräykset ja muut maksuvälineet;

ii) talletukset rahoituslaitoksissa tai muissa yhteisöissä, tileillä olevat rahavarat, velat ja velkasitoumukset;

iii) julkisesti ja yksityisesti myytävät arvopaperit ja joukkovelkakirjalainat, mukaan luettuina osakkeet ja osuudet, arvopaperitodistukset, velkakirjat, omat vekselit, optiotodistukset, velkasitoumukset, joihin liittyy vakuus, ja johdannaissopimukset;

iv) korot, osingot tai muu omaisuudesta saatava tai kertyvä tulo tai arvo;

v) luotto, kuittausoikeus, takaukset, suoritustakaukset tai muut rahoitussitoumukset;

vi) remburssit, konossementit, kauppakirjat;

vii) varoihin tai rahoituslähteisiin liittyvää osuutta osoittavat asiakirjat;”

b) Korvataan e alakohta seuraavasti:

”e) ”taloudellisten resurssien jäädyttämisellä” tarkoitetaan toimia, joilla estetään niiden käyttäminen varojen, tavaroiden tai palvelujen hankkimiseen muun muassa niitä myymällä, vuokraamalla tai kiinnittämällä.”

(2) Korvataan 6 artikla seuraavasti:

”1. Jäädytetään kaikki liitteessä III luetelluille luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille, yhteisöille tai muille elimille kuuluvat taikka niiden omistuksessa, hallussa tai valvonnassa olevat varat ja taloudelliset resurssit.

2. Mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei saa suoraan tai välillisesti asettaa liitteessä III lueteltujen luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai muiden elinten saataville tai hyödynnettäviksi.

3. Kielletään tietoinen ja tarkoituksellinen osallistuminen toimintaan, jonka suorana tai välillisenä tavoitteena tai seurauksena on edistää 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja toimia.

4. Liitteessä III luetellaan luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, yhteisöt ja muut elimet, jotka neuvosto on nimennyt yhteisen kannan 2004/161/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna, mukaisesti. Liite III sisältää A osan, jossa luetellaan Zimbabwen hallituksen jäsenet ja heitä lähellä olevat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, yhteisöt tai muut elimet, ja B osan, jossa luetellaan muut demokratiaa, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja oikeusvaltioperiaatetta vakavasti heikentäviin toimiin Zimbabwessa osallistuvat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, yhteisöt tai muut elimet.

5. Edellä 2 kohdassa vahvistetusta kiellosta ei seuraa minkäänlaista vastuuvelvollisuutta kyseessä oleville luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille tai yhteisöille, jos ne eivät tienneet eikä niillä ollut perusteltua syytä epäillä, että niiden toiminta rikkoisi tätä kieltoa.”

(3) Lisätään 7 artiklaan 3 kohta seuraavasti:

”3. Edellä oleva 6 artiklan 2 kohta ei estä yhteisössä olevia rahoitus- tai luottolaitoksia hyvittämästä jäädytettyjä tilejä, jos ne saavat varoja, jotka kolmannet osapuolet ovat siirtäneet luettelossa mainitun luonnollisen henkilön, oikeushenkilön, yhteisön tai muun elimen tilille, edellyttäen, että myös kaikki näille tileille lisättävät varat jäädytetään. Rahoitus- tai luottolaitoksen on ilmoitettava näistä tilitapahtumista viipymättä liitteessä II luetelluille jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.”

(4) Numeroidaan 11 artiklan nykyinen teksti 1 kohdaksi sekä lisätään 2 kohta seuraavasti:

”2. Komissio julkaisee ilmoituksen liitteeseen III liittyvien tietojen toimittamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.”

(5) Lisätään 11a, 11b ja 11c artikla seuraavasti:

”11a artikla

1. Jos neuvosto päättää yhteisen kannan 2004/161/YUTP mukaisesti sisällyttää luetteloon demokratiaa, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja oikeusvaltioperiaatetta vakavasti heikentäviin toimiin Zimbabwessa osallistuvan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, yhteisön tai muun elimen, jolla ei ole yhteyksiä Zimbabwen hallitukseen, komission on viipymättä tehtävä alustava päätös liitteessä III olevan B osan muuttamisesta.

2. Tehtyään tällaisen päätöksen komission on viipymättä julkaistava ilmoitus liitteeseen III liittyvien tietojen toimittamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, jotta kyseessä oleva henkilö, yhteisö tai muu elin voi ilmaista näkemyksensä asiasta.

3. Komission on tehtävä lopullinen päätös, kun se on tutkinut kaikki tiedot, jotka liitteessä III olevassa B osassa luetellut henkilöt, yhteisöt tai muut elimet ovat toimittaneet.

11b artikla

1. Jos neuvosto tai jokin valtio toimittaa turvaluokiteltuja tietoja, komissio käsittelee kyseiset tiedot noudattaen komission päätöstä 2001/844/EY, EHTY, Euratom[8] ja tarvittaessa Euroopan unionin ja tiedot toimittavan valtion välistä turvaluokiteltujen tietojen turvallisuutta koskevaa sopimusta.

2. Asiakirjoja, joiden turvaluokitus vastaa merkintöjä ”EU Top Secret”, ”EU Secret” tai ”EU Confidential”, ei luovuteta ilman tietojen toimittajan suostumusta.

11c artikla

1. Komissio käsittelee henkilötietoja suorittaakseen tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä. Näihin kuuluvat:

   a) tämän asetuksen liitteen III muutosten valmistelu;

   b) liitteen III sisällyttäminen komission verkkosivuilla olevaan elektroniseen konsolidoituun luetteloon EU:n taloudellisten seuraamusten kohteena olevista henkilöistä, ryhmistä ja yhteisöistä[9];

   c) luetteloon ottamisen perusteluja koskevien tietojen käsittely; sekä

   d) tämän asetuksen mukaisten toimenpiteiden vaikutusta koskevien tietojen käsittely, esimerkiksi jäädytettyjen varojen arvo ja toimivaltaisten viranomaisten myöntämiä lupia koskevat tiedot.

2. Liitteeseen III sisältyvät ainoastaan seuraavat tiedot luettelossa olevista luonnollisista henkilöistä:

   a) sukunimi ja etunimet, myös mahdolliset peitenimet ja arvonimet;

   b) syntymäaika ja -paikka;

   c) kansalaisuus;

   d) passin ja henkilökortin numero;

   e) vero- ja sosiaaliturvatunnukset;

   f) sukupuoli;

---

8 EYVL L 317, 3.12.2001, s. 1.

9 http://ec.europa.eu/external_relations/cfsp/sanctions/list/consol-list.htm.

g) osoite tai muut oleskelupaikkaa koskevat tiedot;

h) toimi tai ammatti;

i) 7 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu nimeämispäivä;

j) perusteet luetteloon ottamiselle, jos toimi ei ole sille riittävä peruste.

3. Liite III voi sisältää myös seuraavat luettelossa olevien luonnollisten henkilöiden henkilötiedot, jos neuvosto on toimittanut kyseiset tiedot ja ne ovat tietyssä tapauksessa tarpeen ainoastaan kyseisen luettelossa olevan luonnollisen henkilön henkilöllisyyden toteamiseksi:

a) luonnollisen henkilön isän sukunimi ja etunimet;

b) luonnollisen henkilön äidin sukunimi ja etunimet.

Kyseisille luonnollisille henkilöille ilmoitetaan heidän nimensä lisäämisestä liitteeseen III samalla tavalla kuin luettelossa olevalle luonnolliselle henkilölle.

4. Komissio voi käsitellä luettelossa olevien luonnollisten henkilöiden tekemiin rikoksiin ja heille annettuihin tuomioihin tai kyseisiä henkilöitä koskeviin turvatoimenpiteisiin liittyviä tietoja vain siinä määrin kuin kyseinen käsittely on tarpeen luetteloon ottamista koskevien perustelujen tarkistamiseksi ja kyseisen luonnollisen henkilön esittämien näkemysten tarkastelemiseksi edellyttäen, että noudatetaan asianmukaisia erityisiä suojatoimia. Kyseisiä tietoja ei julkisteta eikä vaihdeta.

5. Tätä asetusta varten liitteessä II mainittu komission yksikkö nimitetään asetuksen (EY) N:o 45/2001 2 artiklan d kohdassa tarkoitetuksi ”rekisterinpitäjäksi”, jotta voidaan varmistaa, että kyseiset luonnolliset henkilöt voivat käyttää asetuksen (EY) N:o 45/2001 mukaisia oikeuksiaan.”

(6) Korvataan 13 artikla seuraavasti:

”13 artikla

Tätä asetusta sovelletaan:

a) yhteisön alueella sen ilmatila mukaan luettuna;

b) jäsenvaltion lainkäyttövallan alaisessa ilma-aluksessa tai muussa aluksessa;

c) yhteisön alueella tai sen ulkopuolella olevaan jäsenvaltion kansalaiseen;

d) oikeushenkilöön, yhteisöön tai muuhun elimeen, joka on perustettu tai muodostettu jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti;

e) oikeushenkilöön, yhteisöön tai muuhun elimeen, jonka harjoittama liiketoiminta tapahtuu kokonaan tai osittain yhteisön alueella.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä […] päivänä […]kuuta […].

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja